

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/24-06329
Otsuse kuupäev 13.07.2024
Komisjoni koosseis Kai Amos

Tarbija
Kaupleja Levikom Eesti OÜ (12678473)

Tarbija nõue Kohustuste puudumise tuvastamine

Resolutsioon:

1. Tarbija avaldus rahuldada osaliselt.
2. Tuvastada, et Levikom Eesti OÜ-l ei tekkinud pärast 5.juunit 2022 tarbija suhtes lepingu täitmise nõuet, sh õigust nõuda tasu seadmete rendi eest.
3. Tuvastada, et tarbija peab tema valduses olevad seadmed Levikom Eesti OÜ-le üle andma oma elukohas, kaupleja peab ise tema poolt ehitise külge kinnitatud seadme eemaldama tehes seda tarbijaga eelnevalt kokkulepitud ajal.

Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu või seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse. Kaupleja peab 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast teatama kirjalikult Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile otsuse täitmisest või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Tarbija sõlmis kauplejaga 24.04.2017 televisiooni ja elektroonilise sideteenuse osutamiseks kliendilepingu nr 302137 ja tootelepingu nr 302137. Kaupleja paigaldas 24.04.2017 tarbija juures teenuse tarbimiseks seadmed. Kaupleja teatas 01.06.2023 kõigile klientidele, sh tarbijale, et seoses tegevuse ümberkujundamisega loeb ta liitumislepingu alates 05.06.2022 lõppenuks, tarbijale hakkab alates 06.06.2022 sujuvalt, ilma tehnilise katkestuseta teenust osutama Rednet OÜ. Kaupleja saatis tarbijale 03.10.2023 meeldetuletuskirja teatades, et kaupleja andmetel kasutab tarbija kaupleja kliendiseadmete renditeenust, tarbijal on kaupleja ees tekkinud seadmete rendi osas võlgnevus 109,24 eurot. Tarbija ei olnud nõus maksma kaupleja alusetult nõutavaid summasid. Kaupleja ei teatanud 01.06.2022 ühepoolset lepingut lõpetades, et tarbija peaks jätkama seadmete võimalikku renditeenust või et tarbija üldse enam midagi kauplejale kuuluvat omab. See kaupleja teade oli resolootne ühepoolne lepingu lõpetamine ilma igasuguse muu

lisainformatsiooni, nõuete või ettepanekuteta võimalike lisateenuste osas. Kaupleja jätkab igakuiste arvete esitamist ja lubab nõude üle anda inkassole.

Tarbija palub tuvastada, et tal puudub kaupleja ees pärast 05.06.2022 rahalised ja muud kohustused, sealhulgas kohustus tasuda seadmete eest renti ning seadmete kauplejale tagastamise kohustus, kuna sellega kaasneb tarbijale täiendav kulu.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja vaidles tarbija nõudele vastu ja palus jätta see rahuldamata. Kaupleja selgitustel tarbija ise kinnitas kauplejaga lepingulise suhte olemasolu alates 2017 aastast. Tarbija tutvus lepingu sõlmimisel kaupleja üldtingimustega, millised sätestavad seadmete rendi korra. Tarbija oli oma kirjas nõus seadmed tagastama, kuigi keeldub sellest ainult väidetavate täiendavate kulud tõttu. Tarbija ei vaidlusta, et seadmed kuuluvad endiselt kauplejale. Tarbija soovib segastel asjaoludel mitte tasuda renti kuigi ta on seadmeid edasi kasutanud Redneti teenuse tarbimiseks.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, tutvunud asja materjaliga, leidis, et tarbija nõue kuulub rahuldamisele.

Tarbijakaitseseaduse (TKS) § 40 lg 3 kohaselt lahendab komisjon tarbija ja kaupleja vahelisest lepingust tulenevaid vaidlusi. Komisjon tuvastas, et vaidlus tuleneb poolte vahel sõlmitud lepingust. Võlaõigusseaduse (VÕS) § 8 lg 2 järgi on leping lepingupooltele täitmiseks kohustuslik. VÕS § 76 lg 1 kohaselt tuleb kohustus täita vastavalt lepingule või seadusele. Kohustuse rikkumise korral võib kohaldada VÕS § 101 sätestatud õiguskaitsevahendid, mille lg 1 p 1 järgi on võlausaldajal muu hulgas õigus nõuda võlgnikult kohustuse täitmist. Kohustuse täitmise nõude eeldusi täpsustab VÕS § 108.

Pooled vaidlevad selle üle, et kas tarbijal on pärast 05.06.2022 teenuse osutamise lõpetamist st kaupleja ees kohustus tasuda lepingu alusel rendile antud seadmete eest.

Tarbijaga sõlmitud lepingule kohaldatakse elektroonilise side seadust (ESS). ESS 91 lg 3 järgi kohaldatakse eriseadusega reguleerimata küsimustes sellele lepingule võlaõigusseaduse sätteid.

ESS §-s 100 reguleerib sideteenuse lepingu ülesütlemise aluseid, § 100 lg 2 kohaselt on sideettevõtjal õigus leping ilma eelneva etteteatamiseta üles öelda vaid juhul, kui sideteenuse osutamist on piiratud ESS § 98 lg 1 punktide 1–3 ja 5 alusel ning piiramise alus ei ole ära langenud ühe kuu jooksul piirangu rakendamise aluse tekkimise päevast arvates. Nendeks alusteks on juhud, kui tarbija on lepingut rikkunud ja kui kaupleja on andnud rikkumise kõrvaldamiseks tähtaja ja kui tarbija ei ole rikkumist kõrvaldanud.

ESS § 99 reguleerib sideettevõtja poolt ühepoolset sideteenuse lepingu tingimuste muutmise õigust, lg 1 järgi on see sideettevõtjale lubatud, kui muutmise vajadus tuleneb õigusaktide muutmisest või kui pärast sideteenuse lepingu sõlmimist muutuvad lepingu sõlmimise aluseks olnud asjaolud ja sellega kaasneb sideettevõtjal lepingu täitmise kulude oluline suurenemine; lg 2.1 kohaselt ei või sideettevõtja muuta tähtajalise kohustusega sideteenuse lepingu tasu ja

sideteenuse põhiomadusi ühepoolsest tarbija kahjuks sidusustähtaja jooksul, välja arvatud juhul, kui muudatus on tingitud õigusakti muutmisest või valitsusasutuse otsusest; lg 3 kohaselt tuleb lepingu muutmise kavatsusest teavitada vähemalt üks kuu ette teatega, mis on pealkirjastatud „Lepingu muutmine” ning teates tuleb märkida muudetavad tingimused, lõppkasutaja õigus muudatustega mittenoostumise korral leping lisakuludeta üles öelda ühe kuu jooksul pärast vastava teate saamist ning tingimuste muutmise põhjus ja õiguslik alus.

Tarbija väitel lõpetas kaupleja 01.06.2022 teatega ühepoolsest alates 05.06.2022 lepingu, sellega lõppes ka seadmete rent. Tarbijal ei olnud alates teenuse lõpetamisest enam rendi tasumise kohustust. Kaupleja ütles 01.06.2022 lepingu tervikuna erakorraliselt ja ühepoolsest üles ega esitanud tarbijale lisainfot. Tarbija ei nõustu kaupleja poolt menetluse käigus tehtud kompromissettepanekuga, kuna kaupleja tegevus tagasiulatuvalt ja ebamõistlikult pika aja möödudes teenuste arvete esitamise pärast lepingu ühepoolset erakorralist ülesütlemist, on pahatahtlik ning tarbijat tahtlikult eksitav.

Kaupleja väitel muutis ta 01.06.2022 teatega oma lepingulisi kohustusi nii, et lõpetas sideteenuse osutamise, kuid seadmete rentimine jäi jõusse. Poolte väited on vastuolus ESS § 99 ja § 100 sätetega.

Komisjon on sama kaupleja vastu esitatud sarnaste vaidluse asjaolude osas kujundanud korduvalt oma seisukoha. Komisjon tugineb antud vaidluse asjaolude hindamisel komisjoni ja kohtupraktikale.

Harju Maakohus leidis 05.04.2024 tsiviilasjas nr 2-24-1833 tehtud jõustunud kohtuotsuses, et kaupleja ei saanud 01.06.2022 teatega lõpetada tarbijaga lepingut, kuna see oli vastuolus ESS § 100 sätestatud lepingu ülesütlemise alustega, tarbija ei olnud lepingut rikkunud ja vastav teade saadeti kõikidele klientidele, mitte üksnes tarbijale, st tegemist oli masskirjaga. Ka ei saanud see teade olla lepingu ühepoolseks muutmise teade, kauplejal puudus selleks ESS § 99 lg 1 kohaselt alus. Kohus tuvastas, et pärast lepingu üleandmist, lõppes ka kauplejal õigus nõuda lepingu täitmist, kuna kaupleja ei osutanud alates 05.06.2022 enam teenust ja kuna kaupleja teate kohaselt andis ta lepingust tulenevad kohustused ja õigused üle teisele isikule. Sellise sisuga teate saamisel oleks iga samas olukorras heas usus tegutsev mõistlik isik aru saanud, et tema jaoks muutub vaid teenuse pakkuja ja lepingust tekkinud kohustused tuleb edaspidi täita uuele võlausaldajale. Kohus leidis, et pärast lepingu üleandmist, lõppes ka kaupleja õigus nõuda lepingu täitmist. Kohus märkis, et kaupleja ei ole toiminud oma õiguste teostamisel heas usus. Kaupleja käitus vastuoluliselt, kui saatis 01.06.2022 klientidele teate, millest võis jääda mulje, et lepingust tekkinud kohustused ja õigused antakse teisele isikule üle ega esitanud enam ka ühtegi arvet, s.t ei pannud oma nõudeid maksuma mõistliku aja jooksul. Kaupleja on käitunud vastuolus hea usu põhimõttega. Kohus jättis sellel põhjusel kaupleja hagi tarbijalt renditasu sissenõudmise kohta rahuldamata.

Komisjon nõustub kohtu seisukohaga, et pärast lepingu üleandmist lõppes kauplejal õigus nõuda lepingu täitmist. Kaupleja teenust enam ei osutanud, tema teate kohaselt andis ta lepingust tulenevad kohustused ja õigused üle teisele isikule.

Komisjon tuvastas, et tarbijal ei tekkinud teenuse osutamise lõpetamise järgselt kaupleja ees kohustust maksta seadmete renti.

Tarbija esitas tuvastusnõude paludes tuvastada, et temal puudub kohustus tagastada seadmed kauplejale. Tarbija selgitustel paigaldas kaupleja seadme tema maja külge, selle eemaldamise töö peaks eraldi tarbija tellima ja see tekitaks tarbijale täiendavat kulu.

Pooled ei vaidle selle üle, et teenuse tarbimiseks vajalikud seadmed paigaldas kaupleja vastavalt paigalduse 24.04.2017.a aktile, kaupleja andis oma seadmed tarbijale kasutamiseks. Kuna pooled ei leppinud kokku seadmete omandi üleminekus, on seadmed kaupleja omandis ja tarbijal tuleb need üle anda. Kuid tarbija ei pea tellima seadme maja küljest eemaldamise teenust ja kandma selle eest kulu. Tarbija annab seadmed kauplejale üle nii, et kaupleja läheb ise tarbija juurde ja eemaldab ehitiselt tema poolt paigaldatud seadme. On otstarbekohane, kui tarbija annab samal ajal kauplejale üle ka muud tema käes olevad seadmed.

Komisjon rahuldab tarbija nõude osaliselt. Tarbija ei pea kauplejale maksma seadmete renditasu, tarbija peab kauplejale tema valduses olevad seadmed üle andma oma elukohas, kaupleja peab ise ehitise külge kinnitatud seadme eemaldama.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kai Amos

/allkirjastatud digitaalselt/